

=====
Ref. Queixa núm. 041687
=====

Excm. Sr.:

Acusem recepció de la seua última comunicació, per la que ens informa sobre la queixa de referència, promoguda per (...).

Com coneix, en la seua queixa l'interessat denunciava substancialment que els senyals de circulació del municipi de Benigembla es trobaven exclusivament en castellà.

Considerant que la queixa reunia els requisits exigits per la Llei reguladora d'esta Institució, la mateixa va ser admesa a tràmit. En este sentit i amb l'objecte de contrastar l'escrit de queixa, vam sol·licitar informe l'Excm. Diputació Provincial d'Alacant. De la comunicació rebuda es dedueix que el problema de fons que va motivar el present expedient de queixa serà solucionat, a l'haver donat instruccions tal organisme perquè es procedisca, tan ràpidament com siga possible, a adequar la senyalització a la denominació reglamentària.

No obstant la ràpida solució del problema de fons, la tramitació del present expedient planteja una qüestió sobre la qual esta Institució no pot deixar de pronunciar-se, relativa a l'adequat respecte dels drets lingüístics dels ciutadans.

El present expedient de queixa s'inicia, com coneix, com a conseqüència d'un escrit dirigit a esta Institució per l'interessat (...), íntegrament redactat en valencià.

En conseqüència, i com a garantia dels drets reconeguts en la Llei d'Ús i Ensenyança del valencià, que en l'article 11 estableix que "en aquelles actuacions administratives iniciades a instància de part i en les que havent-hi altres interessats així ho manifestaren, l'Administració actuant haurà de comunicar-los quant a ells els afecte en la llengua oficial que trien, qualsevol que fóra la llengua oficial en què s'haguera iniciat. 2. De la mateixa manera, siga quina siga la llengua oficial empleada, en els expedients iniciats d'ofici, les comunicacions i la resta d'actuacions es faran en la indicada pels interessats", la petició d'informe que els va ser realitzada, es va fer en la llengua triada per l'interessat, açò és, en valencià.

No obstant això, l'informe remés per vosté es troba redactat íntegrament en llengua castellana.

La Generalitat Valenciana, en compliment del mandat estatutari contingut en l'Estatut d'Autonomia, va promulgar la Llei 4/1983, de 23 de Novembre, d'Ús i Ensenyança del Valencià, el preàmbul de la qual assenyala la necessitat recuperar l'ús social i oficial del valencià.

L'esmentada Llei va significar, d'una banda, el compromís de la Generalitat Valenciana de defensar el patrimoni cultural de la nostra Comunitat i, especialment, la recuperació social del valencià, definit com a llengua històrica i pròpia del nostre poble” i, d'altra banda, superar la relació de desigualtat existent entre les dos llengües oficials de la Comunitat Valenciana, el valencià i el castellà.

La cooficialitat lingüística instaurada per la Constitució espanyola, que reconeix com a llengua oficial d'una determinada comunitat autònoma, no sols l'idioma castellà, sinó també el propi d'eixa Comunitat Autònoma. va modificar substancialment l'ús, tant de privat com oficial, de les diverses llengües en el territori de l'Estat espanyol; és per això que les comunitats autònomes amb idioma oficial propi han legislat sobre la matèria, per mitjà de la denominades lleis de normalització lingüística, amb la finalitat de fomentar l'ús oficial de la llengua cooficial amb l'objectiu que esta abastara cotes semblants a aquelles que correspon al castellà com a idioma oficial del territori espanyol.

La persecució d'estos legítims objectius, reconeguts en les legislacions autonòmica davall l'empara atorgada per la Constitució, no pot no obstant desconéixer, i de fet no desconeixen, que l'article 14 de la Constitució establix el principi d'igualtat, amb interdicció de totes maneres de discriminació, inclosa la discriminació per motiu de llengua, i la declaració de l'article 3 del mateix text constitucional, que establix expressament el dret de tots els ciutadans a usar la llengua espanyola.

En este sentit, la pròpia Llei d'ús i ensenyament del valencià, conscient de la vigència absoluta del principi d'igualtat i de la prohibició de discriminació per motiu de llengua, declara en l'article 4, que “en cap cas es podrà seguir discriminació pel fet d'emprar qualssevol de les dos llengües oficials” de la Comunitat Valenciana.

Una de les conseqüències essencials que es deriven dels mandats continguts en els preceptes anteriorment mencionats, és el dret que assistix a qualsevol ciutadà, en les seues relacions amb l'Administració, a triar la llengua en què este desitge que es produïsquen les comunicacions i la tramitació dels expedients, sorgint el correlatiu deure de l'Administració a respectar la dita elecció i a emprar, al llarg de tot el procediment, l'idioma que haguera sigut triat. D'acord amb això, l'article 11, anteriorment mencionat, declara que “en aquelles actuacions administratives iniciades a instància de part i en les que havent-hi altres interessats així ho manifestaren, l'Administració actuant haurà de comunicar-los quant a ells els afecte en la llengua oficial que trien, qualsevol que fóra la llengua oficial en què s'haguera iniciat. 2. De la mateixa manera, siga quina siga la llengua oficial empleada, en els expedients iniciats d'ofici, les comunicacions i la resta d'actuacions es faran en la indicada pels interessats”.

En el present expedient, no obstant, la remissió d'una part essencial d'un informe en castellà, quan la llengua triada pel ciutadà ha sigut el valencià, no s'ajusta a estos mandats legals anteriorment exposats.

Per quant antecedit i de conformitat amb el que preveu l'article 29 de la Llei de la Generalitat Valenciana 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, complix-me recordar-li els deures legals que la Constitució i la legislació vigent li

imposa de respectar els drets lingüístics dels administrats, utilitzant en tots els procediments i en qualssevol altres formes de relació amb ells, la llengua (castellana o valenciana) triada pels mateixos.

D'acord amb la normativa citada, li agraïm ens remeta en el termini d'un mes, el preceptiu informe en què ens manifeste l'acceptació del Suggestiment que es realitza, o si és el cas, les raons que estime per a no acceptar-la.

Transcorregut el termini d'un mes, a què es fa referència en el paràgraf anterior, la present resolució serà inclosa en la pàgina Web de la Institució.

Agraint per anticipat la remissió d'allò que s'ha interessat, li saluda atentament,

Bernardo del Rosal Blasco
Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana